

12 Μαΐου, 1992

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΤΑΚΗΣ ΖΕΜΠΥΛΑΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ/Η ΑΛΛΟΥ

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 614/91).

5 Συνταγματικό Δίκαιο — Συνταγματικότητα Νόμου — Ο περί
Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1990 (Ν.61/90) — Άρθρο
32(3) — Εξαίρεση, των όσων πληρούν τις προϋποθέσεις, από τις
διατάξεις του Άρθρου 88 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Νόμου — Δεν αντιβαίνει στο Άρθρο 28 του Συντάγματος —
Εύλογη και δίκαιη η διαφοροποίηση — Επιβεβλημένο και δίκαιο,
τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα να διαφοροποιούνται βάσει των
κριτηρίων που ισχύουν — Ανεδαφικός ο ισχυρισμός ότι το Άρθρο
32(3) του Ν.61/90 αντιβαίνει στο Άρθρο 192 του Συντάγματος.

10 Με την παρούσα προσφυγή προσβλήθηκε η συνταγματικότητα
των προνοιών του Άρθρου 32(3) του περί Συντάξεων
(Τροποποιητικού) Νόμου του 1990 (Ν. 61/90) σύμφωνα με τις
15 οιοίες τα άτομα που εμπίπτουν στις κατηγορίες που αναφέρονται,
εξαιρούνται των διατάξεων του άρθρου 88 του περί Κοινωνικών
Ασφαλίσεων Νόμου του 1980 (Ν.41/80), βάσει του οποίου
αποκόπτεται ποσό από την μηνιαία δημοσιούπαλληλική σύνταξη
του συνταξιούχου. Ο αιτητής που δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις
20 του Ν. 61/90 προσέβαλε τις πρόνοιες του εδαφίου 3 του Άρθρου 32
του ιδίου Νόμου ως αντισυνταγματικές γιατί παραβίαζαν τα
Άρθρα 28 και 192 του Συντάγματος.

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή,

αποφάσισε ότι:

Οι διατάξεις αυτές δεν παραβιάζουν την αρχή της ισότητας γιατί αφορούν σε 3 διαφορετικές κατηγορίες ατόμων, στις οποίες κάμνω αναφορά πιο πάνω. Η διαφοροποίηση δε που γίνεται στο νόμο γι' αυτές τις τρεις κατηγορίες είναι όχι μόνο εύλογες αλλά και δίκαιες. Τα ισχύοντα κριτήρια στο δικαίωμα σε συνταξιοδοτικά ωφελήματα, και το ύψος τους, όχι μόνο μπορούν να ποικίλλουν αλλά είναι επιβεβλημένο και δίκαιο να διαφοροποιούνται. Μεταξύ των κριτηρίων αυτών ασφαλώς η χρονική διάρκεια που προσφέρει τις υπηρεσίες του ο δικαιούχος και το ύψος της δικής του εισφοράς, όπου υπάρχει, στα ταμεία συντάξεων είναι στοιχεία που μετρούν πρωτίστως. Τα άτομα που εμπíπτουν στις υπό κρίση πρόνοιες συμπλήρωσαν ή θα συμπληρώσουν τη χρονική περίοδο υπηρεσίας που απαιτείται για να κερδηθεί το ανώτατο όριο σύνταξης.

Αναφορικά με την επίκληση του Άρθρου 192 του Συντάγματος, η θέση του δικηγόρου του αιτητή είναι παντελώς ανεδαφική. Ισχυρίζεται πως οι όροι υπηρεσίας του, που ίσχυαν πριν από την εφαρμογή του Συντάγματος έχουν μεταβληθεί δυσμενώς με τον επίδικο νόμο. Και η εισήγηση αυτή βέβαια αφορά στο επίδικο ζήτημα της σύνταξης.

Τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των δημοσίων υπαλλήλων έχουν μεν μεταβληθεί από το 1960, αλλά ευνοϊκά για όλους, περιλαμβανομένου και του αιτητή. Οι βελτιώσεις δεν αφορούν σε σημαντικές αυξήσεις των συντάξεων αλλά και σε άλλες ευνοϊκές ρυθμίσεις, ως ο χρόνος έναρξης πληρωμής της σύνταξης ανάλογα με το συντάξιμο χρόνο υπηρεσίας και αφυπηρέτησης.

Η προσφυγή απορρίπτεται με £50 έξοδα.

Προσφυγή.

Προσφυγή με την οποία προσβάλλονται ως αντισυνταγματικές οι πρόνοιες του Άρθρου 32(3) του περί Συντάξεων (Τροποποιητικού) Νόμου του 1990, σύμφωνα με τις οποίες εξαιρούνται των διατάξεων του άρθρου 88 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, τα άτομα που εμπíπτουν σ' αυτές και επομένως δεν συμψηφίζονται οι δύο συντάξεις που τους καταβάλλονται βάσει του περί Συντάξεων Νόμου και του αναλογικού σχεδίου περί

Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου.

Χ. Ιερείδης, για τον αιτητή.

- 5 Ε. Ρωσσίδου-Παπακυριακού (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

- 10 Ο Δικαστής κ. Αρτεμίδης ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: ΘΕΜΑ ΠΡΟΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗ:

- 15 Ο αιτητής προσβάλλει ως αντισυνταγματικές τις πρόνοιες του άρθρου 32(3) του περί Συντάξεων (Τροποποιητικού) Νόμου του 1990, σύμφωνα με τις
20 οποίες εξαιρούνται των διατάξεων του άρθρου 88 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, τα άτομα που
εμπίπτουν σ' αυτές και επομένως δεν συμψηφίζονται οι
25 δύο συντάξεις που τους καταβάλλονται βάσει του περί Συντάξεων Νόμου και του αναλογικού σχεδίου περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου. Ο αιτητής, που δεν
εμπίπτει στις πιο πάνω πρόνοιες του νόμου, εισηγείται
25 πως είναι αντισυνταγματικές γιατί είναι αντίθετες με τα άρθρα 28 και 192 του Συντάγματος.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ:

- 30 Ο αιτητής διορίστηκε στη δημόσια υπηρεσία την 1.7.56 και αφυπηρέτησε την 1.4.86, συμπληρώνοντας 357 μήνες υπηρεσία. Από 1.4.86, που αφυπηρέτησε, μέχρι τις 14.3.91, που συμπλήρωσε το 65ον έτος της ηλικίας του, συνεισέφερε ο ίδιος στο ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων
35 σύμφωνα με το σχέδιο αναλογικής εισφοράς. Από τις 15.3.91, που άρχισε να παίρνει σύνταξη από το ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων, του αποκόπτεται ποσό £63.68 από τη μηνιαία σύνταξη που παίρνει, ως συνταξιούχος δημόσιος υπάλληλος. Ο αιτητής διαμαρτυρήθηκε για την
40 αποκοπή αυτή και πήρε σχετική απάντηση από το γενικό λογιστήριο. Είναι η θέση της διοίκησης πως η αποκοπή είναι νόμιμη και γίνεται βάσει των προνοιών του άρθρου

88 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου του 1980 (41/80).

Είναι αυτή την απόφαση, διαρκούσης ισχύος, που προσβάλλει ο αιτητής. Προδικαστική ένσταση της δικηγόρου της Δημοκρατίας ότι η απόφαση της διοίκησης, όπως αυτή δηλώνεται σε επιστολή της προς τον αιτητή, ημερ. 13.5.91, στερείται εκτελεστότητας γιατί είναι πληροφοριακού χαρακτήρα, κρίνεται ως αβάσιμη. Στην επιστολή αυτή εκφράζεται η πάγια βούληση της διοίκησης να εφαρμόζει διαρκώς την επίδικη απόφαση, η οποία ασφαλώς έχει επιπτώσεις στον αιτητή.

Το άρθρο 88(1) του Νόμου 41/80 προβλέπει τα εξής:

"88(1) Το ποσόν οιασδήποτε περιοδικής πληρωμής η οποία καταβάλλεται προς μισθωτόν ή αναφορικός προς μισθωτόν εξ οιουδήποτε επαγγελματικού σχεδίου συντάξεων δια περιόδους απασχολήσεως αρχομένας κατά ή μετά την ορισθείσαν ημερομηνίαν μειούται κατά το ποσόν της αντιστοίχου συμπληρωματικής παροχής της καταβαλλομένης προς τον μισθωτόν ή αναφορικός προς αυτόν δυνάμει του παρόντος Νόμου αναφορικός προς ασφαλιστέας αποδοχάς επί των οποίων κατεβλήθησαν εισφοραί δια τας ως είρηται περιόδους.

(2) Εις περίπτωσιν οιουδήποτε επαγγελματικού σχεδίου συντάξεων χρηματοδοτουμένου δι' εισφορών εκ μέρους τόσοσν του εργοδότου όσον και του μισθωτού το ποσοστόν εισφοράς εκατέρου τούτων προς το ως είρηται σχέδιον μειούται εξ ίσου από της ορισθείσης ημερομηνίας λαμβανομένης υπ' όψιν της εν τω εδαφίω (α) αναφερομένης μειώσεως."

(3)

Στα εδάφια 1, 2 και 3 του άρθρου 32 του τροποποιητικού Νόμου, 61/90, γίνεται πρόνοια για 3 εξαιρέσεις από τις διατάξεις του άρθρου 88 του Νόμου. Είναι επιβεβλημένο να παραθέσω επί λέξει τα 3 αυτά εδάφια γιατί η εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή είναι πως με τις πρόνοιες αυτές, στις οποίες δεν εμπίπτει η

περίπτωσή του, είναι αντισυνταγματικές γιατί παραβιάζουν την αρχή της ισότητας που διασφαλίζει το άρθρο 28 του Συντάγματος.

5 32(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2),
υπάλληλος ο οποίος πριν από την αφυπηρέτηση του
συμπληρώνει συντάξιμη υπηρεσία όχι λιγότερη από
400 μήνες παύει, από την ημερομηνία που
10 συμπληρώνει την εν λόγω υπηρεσία, να θεωρείται ότι
υπάγεται σε επαγγελματικό σχέδιο συντάξεων και οι
διατάξεις της επιφύλαξης του εδαφίου (1) του άρθρου
5 και του εδαφίου (3) του άρθρου 88 των περί
Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων του 1980 έως 1990
15 παύουν να εφαρμόζονται στην περίπτωση του από την
πρώτη του μήνα ο οποίος ακολουθεί την ημερομηνία
αυτή.

(2) Υπάλληλος ο οποίος ευρίσκετο στην υπηρεσία
20 την 1η Ιανουαρίου 1988 και συμπλήρωσε μέχρι την
ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου
συντάξιμη υπηρεσία 400 τουλάχιστο μηνών θεωρείται
ότι από της ημερομηνίας συμπλήρωσης της εν λόγω
συντάξιμης υπηρεσίας δεν υπαγόταν σε
25 επαγγελματικό σχέδιο συντάξεων και οι διατάξεις της
επιφύλαξης του εδαφίου (1) του άρθρου 5 και οι
διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 88 των περί
Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων του 1980 έως 1990
θεωρούνται ότι έπαυσαν να εφαρμόζονται στην
περίπτωσή του από την πρώτη του μήνα που
30 ακολουθεί την ημερομηνία αυτή:

υπηρεσία πριν από την 1η Ιανουαρίου 1988
δικαιούται να εκλέξει, μέσα σε τρεις μήνες από την
έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, όπως οι
35 διατάξεις του παρόντος εδαφίου εφαρμοστούν στην
περίπτωση του αναδρομικά από την πρώτη του μήνα
που ακολουθεί την ημερομηνία που συμπλήρωσε
συντάξιμη υπηρεσία 400 μηνών, ή την 6η Οκτωβρίου
1980, οποιαδήποτε από τις ημερομηνίες αυτές είναι
40 μεταγενέστερη.

(3) Συνταξιούχος ο οποίος αφυπηρέτησε κατά την

- περίοδο μεταξύ 6.10.1980 και 31.12.1987 και ο οποίος πριν από την αφυπηρέτηση του είχε συμπληρώσει συντάξιμη υπηρεσία υπερβαίνουσα τους 440 μήνες, δικαιούται, μέσα σε τρεις μήνες από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, να εκλέξει να θεωρηθεί ότι δεν υπαγόταν στις διατάξεις της επιφύλαξης του εδαφίου (1) του άρθρου 5 και του εδαφίου (3) του άρθρου 88 των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων του 1980 έως 1990, από την πρώτη του μήνα που ακολουθεί την ημερομηνία που συμπλήρωσε την υπηρεσία των 440 μηνών, ή την 6η Οκτωβρίου 1980, οποιαδήποτε από τις ημερομηνίες αυτές είναι μεταγενέστερη. 5 10
-" 15
- Όπως ανέφερα πιο πριν ο αιτητής δεν εμπίπτει στις πρόνοιες του εδαφίου 3 του άρθρου 32, γιατί δεν συμπλήρωσε συντάξιμη υπηρεσία που υπερβαίνει τους 440 μήνες, αλλά μόνο 357. 20
- Όπως είναι φανερό οι πρόνοιες του άρθρου 32 δημιουργούν δικαιώματα σε 3 κατηγορίες ατόμων:
- "(α) των εν ενεργεία υπαλλήλων που πριν από την αφυπηρέτηση τους έχουν συμπληρώσει 400 μήνες συντάξιμης υπηρεσίας. 25
- (β) των υπαλλήλων οι οποίοι βρισκόντουσαν στην υπηρεσία την 1.1.88 και είχαν συμπληρώσει μέχρι της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του νόμου συντάξιμη υπηρεσία τουλάχιστον 400 μηνών, (25.5.1990), και 30
- (γ) με δικαίωμα εκλογής, των συνταξιούχων οι οποίοι αφυπηρέτησαν μεταξύ 6.10.80 και 31.12.87 και είχαν συμπληρώσει πριν από την αφυπηρέτηση τους 440 μήνες συντάξιμης υπηρεσίας". 35
- Το ευεργετικό αποτέλεσμα των προνοιών αυτών είναι η εξ ολοκλήρου πληρωμή των δύο συντάξεων σ' αυτούς που εμπίπτουν στις πιο πάνω πρόνοιες του νόμου, χωρίς δηλαδή να αποκόπτεται από τη μηνιαία δημοσιοϋπαλληλική 40

5 σύνταξη το ποσό που υπερβαίνει το άρθροισμα των δύο συντάξεων. Ενώ στην περίπτωση του αιτητή αποκόπτεται το υπόλοιπο του άρθροισματος που προκύπτει από την πρόσθεση της επαγγελματικής του - δημοσιούπαλληλικής - σύνταξης με την αναλογική των κοινωνικών ασφαλίσεων.

10 Έχω τη γνώμη πως η εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή, ότι οι πρόνοιες του εδαφίου 3 του άρθρου 32 του Νόμου 61/90 είναι αντισυνταγματικές, δεν ευσταθεί. Οι διατάξεις αυτές δεν παραβιάζουν την αρχή της ισότητας γιατί αφορούν σε 3 διαφορετικές κατηγορίες ατόμων, στις οποίες κάμνω αναφορά πιο πάνω. Η

15 διαφοροποίηση δε που γίνεται στο νόμο γι' αυτές τις τρεις κατηγορίες είναι όχι μόνο εύλογες αλλά και δίκαιες. Τα ισχύοντα κριτήρια στο δικαίωμα σε συνταξιοδοτικά ωφελήματα, και το ύψος τους, όχι μόνο μπορούν να ποικίλλουν αλλά είναι επιβεβλημένο και δίκαιο να διαφοροποιούνται. Μεταξύ των κριτηρίων

20 αυτών ασφαλώς η χρονική διάρκεια που προσφέρει τις υπηρεσίες του ο δικαιούχος και το ύψος της δικής του εισφοράς, όπου υπάρχει, στα ταμεία συντάξεων είναι στοιχεία που μετρούν πρωτίστως. Τα άτομα που

25 εμπίπτουν στις υπό κρίση πρόνοιες συμπλήρωσαν ή θα συμπληρώσουν τη χρονική περίοδο υπηρεσίας που απαιτείται για να κερδηθεί το ανώτατο όριο σύνταξης.

30 Αναφορικά με την επίκληση του άρθρου 192 του Συντάγματος, η θέση του δικηγόρου του αιτητή είναι παντελώς ανεδαφική. Ισχυρίζεται πως οι όροι υπηρεσίας του, που ίσχυαν πριν από την εφαρμογή του Συντάγματος έχουν μεταβληθεί δυσμενώς με τον επίδικο νόμο. Και η εισήγηση αυτή βέβαια αφορά στο επίδικο ζήτημα της σύνταξης.

35 Τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των δημοσίων υπαλλήλων έχουν μεν μεταβληθεί από το 1960, αλλά ευνοϊκά για όλους, περιλαμβανομένου και του αιτητή. Οι βελτιώσεις δε αφορούν σε σημαντικές αυξήσεις των

40 συντάξεων αλλά και σε άλλες ευνοϊκές ρυθμίσεις, ως ο χρόνος έναρξης πληρωμής της σύνταξης ανάλογα με το

συντάξιμο χρόνο υπηρεσίας και αφυπηρέτησης.

Η προσφυγή απορρίπτεται με £50 έξοδα εις βάρος του αιτητή.

5

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.